

MONOGRAFIJA

FAKULTETA VETERINARSKЕ MEDICINE
UNIVERZITETA U BEOGRADU

1936 - 2016

VETERINARSKI FAKULTET U BEOGRADU OD IDEJE SA SOLUNSKOG FRONTA DO KRAJA DRUGOG VELIKOG SVETSKOG RATA

Posledice Prvog svetskog rata, ili Velikog rata, kako se ta sveukupna tragedija i razorni metež danas sve češće naziva, u dotadašnjoj istoriji ljudskog roda bile su nezabeležene, katastrofalne. Živote je izgubilo 17 miliona ljudi, ali njihovi životi nisu bili besmisleni. Besmislena je bila njihova smrt. Materijalni gubici bili su nemerljivi. Ratovi, međutim, život nikada ne zaustavljaju, ali ga menjaju. Posle Velikog rata svet se promenio, a najviše Evropa. Neka viševjekovna carstva i kraljevstva su nestala. Ne-

stale su i Kraljevina Srbija i Kraljevina Crna Gora, među kraljevinama toga vremena najmlađe. Formirane su nove države – kraljevine i republike – što je podrazumevalo i nove granice. U Versaju je potkraj 1919. godine potpisan mirovni sporazum, definisane su nove granice i obaveze pobeđenih. Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca (1. decembar 1918. godine, Vidovdanski ustav 1921. godine), od 1929. godine Kraljevina Jugoslavija, bila je jedna od novostvorenih država. U njen sastav su ušle dve dotadašnje kra-

*Skupština „Udruženja marvenih lekara Kraljevine Srbije“,
Kragujevac, 12. decembar 1903. godine*

СЛУЖБЕНЕ НОВИНЕ

КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

14 август, петак, у Београду

Година XVIII — 1936 — Број 186-XLV

„СЛУЖБЕНЕ НОВИНЕ“ излазе сваког дана, сем недеље и празничних дана. — Годишња је претплата: за Краљевину 400 динара а полугодишња 200 динара. За иностранство: годишње 350 франака, а за пола године 175 франака. Претплата се полаже унапред најмање за пола године. За иностранство примају претплату и све поште. — За службене и приватне огласе плаћа се по утврђеној тарифи. Претплата, огласи и новац шаљу се непосредно благајни Државне штампарије. Рукописи шаљу се Уредништву „Службених новина“. Они се не враћају. Приватна неплаћена писма не примају се. — Уредништво и експедиција „Службених новина“ налазе се у Државној штампарији, Поп Лукина ул. бр. 14. — Поједини бројеви продају се по 1.— динар од табака.

Телефон управника 20427 Телефон Уредништва 20428 Телефон благајне 20429 Телефон штампарије 20426 и 20430

СЛУЖБЕНИ ДЕО

487.

На основу § 41 Закона о универзитетима и § 45 Финансијског закона за 1936/37 годину прописујем

УРЕДБУ

ВЕТЕРИНАРСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА
У БЕОГРАДУ И ЗАГРЕБУ

I Задатак факултета

Члан 1

Задатак је Ветеринарског факултета:

1) да обрађује ветеринарску науку;
2) да стручно спрема и васпитава будуће ветеринаре;

3) да проучава проблеме из подручја ветеринарства уопште.

Овај задатак Ветеринарски факултет постиже:

1) редовним и ванредним предавањима, вежбама, демонстрацијама и другим начинима очигледне наставе;

2) организацијом рада у својим заводима, клиникама, лабораторијама, семинарима итд.;

3) организацијом и извођењем научних истраживања у својим установама;

4) организовањем екскурзија по земљи, са бирањем и студирањем грађе која се односи на здравље животиња, прилике држања и исхране, производњу и искоришћавање животиња, и хигијену намирница за живот анималног порекла.

II Катедре и предмети

A. Катедре

Члан 2

На Ветеринарском факултету постоје катедре предвиђене чл. 100 Опште уредбе универзитета и обухватају ове предмете:

- 1) Катедра за основне природне науке:
  - а) зоологију (биологију) за ветеринарску медицину;
  - б) физику за ветеринарску медицину;

в) хемију за ветеринарску медицину;

г) ботанику за ветеринарску медицину;

- 2) Катедра за енциклопедију пољопривреде са сточарством:

а) опште и специјално сточарство;

б) сточну хигијену, хранење стоке и планинско господарство;

в) енциклопедију пољопривреде са задругарством и осигурањем стоке;

- 3) Катедра за анатомију са патологијом:

а) систематску и топографску анатомију;

б) патолошку анатомију и патолошку хистологију;

в) патолошку физиологију;

- 4) Катедра за хистологију са патологијом и ембриологијом:

а) хистологију;

б) ембриологију;

в) хематологију;

- 5) Катедра за физиологију са патологијом:

а) физиологију са патологијом;

- 6) Катедра за паразитологију:

а) хелминтологију;

б) ентомологију;

- 7) Катедра за фармакологију:

а) фармакологију;

б) токсикологију;

в) науку о рецентирању.

- 8) Катедра за микробиологију и хигијену:

а) микробиологију;

б) серологију с имунологијом (општом и специјалном);

в) науку о дезинфекцији (општа и специјална).

- 9) Катедра за рентгенологију и физикалну терапију:

рентгенологија и физикална терапија.

- 10) Катедра за интерну клиничку пропедевтику:

интерна клиничка пропедевтика.

- 11) Катедра за патологију и терапију унутрашњих болести унгулата и карнистора:

патологија и терапија унутрашњих болести унгулата и карнистора.

- 12) Катедра за науку о заразама:

клиничку патологију, терапију и специјалну профилаксу заразних болести.

- 13) Катедра за хирургију с офталмологијом и онихологијом:

а) хируршку пропедевтику;

ijevine (Kraljevina Srbija i Kraljevina Crna Gora) i slovenski delovi Austrougarske monarhije (današnja Hrvatska, Slovenija, BiH i Vojvodina).

Ideja jugoslovenstva, oličena u Kraljevini SHS, odnosno u Kraljevini Jugoslaviji, predstavljala je ostvarenje snova koji su ostali nedosanjani upravo za one koji su se najviše žrtvovali za tu ideju, koji su žrtvovali svoje živote i trpeli u austrougarskim kazamatima. Za druge, Jugoslavija je bila prinuđa, svrstavanje, neopradvano i nezaslužno, na stranu pobednika, privremeno rešenje i prelazni period ka ostvarenju jednog drugog sna, sna o sopstvenoj nezavisnosti, što je kasnije privremeno ostvareno za vreme Drugog svetskog rata, a zatim postalo stvarnost raspadom SFRJ. Posle Prvog velikog rata, Kraljevina SHS bila je komonvelt različitih vera i naroda, sastavljena od delova koji vekovima – od propasti Rimskog carstva – nisu živeli zajedno i koji su se razvijali u različitim ekonomskim i kulturnim prilikama. Novoformirana Kraljevina je bila politička kreatura, spoj različitih društvenih sistema i standarda, regionalno neravnomerno razvijena, a od samog početka sa nestabilnim političkim prilikama. U takvim uslovima, uspostavljanje i primena jedinstvenog zakonodavnog sistema nisu bili ni laki, ni jednostavni. Razume se da je ovo uticalo i na organizaciju i rad veterinarske službe.

U Kraljevini Srbiji, funkcija veterinarske službe je najvećim delom bila svedena na veterinarsku inspekciju i vojno veterinarstvo. Delovi zemlje koji su bili pod austrougarskom vlašću imali su razvijenu veterinarsku službu. U krajevima koji su za vreme Balkanskih ratova oslobođeni od turskog ropstva, za

Središnja zgrada, (spreda, 1951. god.)

Zgrada u Birčaninovoj ulici 19, gde je bio smešten, do rata, Parazitološki i mikrobiološki institut

veterinarsku službu se praktično nije ni znalo. Stoga su pred novom veterinarskom službom bili brojni i složeni zadaci, i zakonodavni i organizacioni. Poslednji sastanak Udruženja veterinarskih lekara Kraljevine Srbije (osnovanog 1890. godine) održan je 1920. godine. Od ovog udruženja i udruženja veterinarara iz bivše Austrougarske monarhije (Hrvatska, Slavonija, Slovenija, BiH), 1921. godine je osnovano Jugoslovensko veterinarsko udruženje (JVU). Do 1929. godine, pored centralnog udruženja, ono je bilo organizovano i po sekcijama, vezanim za 33 teritorijalne oblasti.

Do organizacionih promena dolazi 1930. godine, kada je Kraljevina SHS promenila ime u Kraljevina Jugoslavija i kada je promenjeno i unutrašnje teritorijalno uređenje. Zemlja je podeljena na devet banovina, pa je Jugoslovensko veterinarsko udruženje bilo organizovano u devet sekcija. Beograd, Pančevo i Zemun nisu pripadali nijednoj banovini i činili su jednu sekciju (Beogradska sekcija). Predsednik Jugoslovenskog veterinarskog udruženja po pravilu je imao dvogodišnji mandat, ali je Milutin Gec bio predsednik više od 10 godina (1930–1940). Zbor je bio najviši upravni organ udruženja i održavao se jednom godišnje. Između godišnjih i izbornih zborova, poslove vezane za aktivnost Udruženja je obavljao Upravni odbor, koji se po pravilu sastajao svakog meseca. Na sličan način bile su organizovane sekcije po banovinama. Na godišnjim zborovima, odnosno sastancima Upravnog odbora JVU, odnosno sekcijama, raspravljalo se o važnijim organi-

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
КОМИСИЈА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ
И ПРОВЕРУ КВАЛИТЕТА**

Број: 612-00-1456/2008-04

10.07.2009. године

Београд

На основу члана 16. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 76/05), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 10.07.2009. године, утврдила је да су испуњени сви услови, прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма („Службени гласник РС” број 106/06), и на основу наведеног издаје

У В Е Р Е Њ Е

О АКРЕДИТАЦИЈИ ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

**УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ-ФАКУЛТЕТ ВЕТЕРИНАРСКЕ
МЕДИЦИНЕ**

са седиштем у Београду, Булевар ЈНА 18

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Слободан Арсенијевић

zacionim pitanjima i izveštajima o jednogodišnjim aktivnostima. Bio je i običaj da se održe jedno do dva predavanja vezana za aktuelna stanja iz veterinarske medicine (metiljavost, antraks). Jugoslovensko veterinarsko udruženje je imalo i svoj časopis, Jugoslovenski veterinarski glasnik, koji je od 1921. godine izlazio svakog meseca.

Aktivnosti sekcija Jugoslovenskog veterinarskog udruženja unutar banovina, bez obzira na praktično iste zadatke, način rada i obim aktivnosti, nisu bile ujednačene. Razloge treba tražiti u materijalnim mogućnostima, pojedinačnim shvatanjima zadataka predsednika sekcija, broju veterinarara i drugim okolnostima. Među najaktivnijim sekcijama bila je Savska sekcija sa središtem u Zagrebu, što je i razumljivo, s obzirom na činjenicu da su ovoj sekciji pripadali nastavnici i saradnici Veterinarskog fakulteta u Zagrebu. Zapaženu aktivnost u veterinarskoj službi toga vremena imale su i Beogradska sekcija, kao i Vrbaska sekcija, čije je sedište bilo u Banja Luci.

U novoformiranoj državi, jedan od osnovnih zadataka veterinarske službe je bila izrada Zakona o uređenju službe. Vrhovna veterinarska uprava i nadzor nad celokupnim veterinarstvom bili su u delokrugu Ministarstva poljoprivrede. Prema zakonu, veterinarsku službu su obavljali: Veterinarska uprava, koja je u Ministarstvu definisana kao Odeljenje za veterinarstvo (deo Ministarstva poljoprivrede), Centralni veterinarski zavod, Veterinarski savet, veterinari (gradski, samoupravni, privatni, veterinari sa specijalnom službom) i veterinarska odeljenja kod banskih uprava. U Ministarstvu poljoprivrede, veterinarskim odeljenjem je rukovodio načelnik (rang današnjeg direktora uprave), koji je postavljan kraljevskim ukazom. Između dva velika rata, na mestu načelnika je bilo pet šefova službi (ličnosti). U to vreme je doneto više zakona i podzakonskih akata (pravilnika), koji su doprineli unapređenju struke i osećaju reda i sigurnosti u njoj. Rad veterinarske službe pomagali su i veterinarski zavodi kao samostalne ustanove. Najstariji od njih je bio Veterinarski zavod u Križevcima (Hrvatska), osnovan 1901. godine, u vreme Austrougarske monarhije. Ovaj zavod je najstarija veterinarska ustanova na Balkanu. Centralni veterinarski bakteriološki zavod u Beogradu je osnovan 25 godina kasnije (1926. godine), a godinu dana nakon toga (1927. godine) i u Ljubljani. U

Pogled na klinike

***Ukazom Predsedništva SFRJ,
Veterinarski fakultet
Univerziteta u Beogradu je
za svoj doprinos u školovanju kadrova
i napretku veterinarske nauke i struke,
odlikovan 26. novembra 1982. godine
Ordenom zasluga za narod
sa zlatnom zvezdom.***

nadležnosti Ministarstva zdravlja su postojala veterinarska odeljenja pri higijenskim zavodima (Beograd, Zagreb, Novi Sad, Skoplje, Sarajevo, Split i Banja Luka). Naučno-istraživački rad se, pored obrazovnog rada, odvijao i u odgovarajućim zavodima Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, koji je bio jedina visokoškolska veterinarska ustanova u Kraljevini Jugoslaviji, sve do 1936. godine.

Prva nastojanja da se u Zagrebu osnuje Veterinarsko sveučilište (visoka škola, fakultet) potiču još iz 1844. godine, u vreme buđenja nacionalne svesti u Hrvatskoj. Pohađanje studija kao što su studije veterinarske medicine u svojoj zemlji pruža mogućnost studentima da se, pored sticanja stručnih zvanja kao osnove poznavanja veština i umeća neophodnih za rad u struci, upoznaju i sa ekonomskim i kulturnim potrebama svoga naroda. Pored toga, računalo se i sa tim da bi jedan takav fakultet privukao i mlade ljude iz ostalih jugoslovenskih zemalja (Srbije, BiH i Crne Gore) da se opredele za studije veterinarske medicine u Zagrebu. Poznato je da su kandidati sa područja današnje Srbije, Hrvatske, BiH i Crne Gore pre Prvog svetskog rata studije veterinarske medicine upisivali i završavali na evropskim univerzitetima (Beč, Budimpešta, Berlin, Cirihi, Brno, Lavov, Pariz, Hannover i Lajpcig). Gospodarsko društvo iz Zagreba je 1844. godine pokrenulo pitanje osnivanja visoke škole u Zagrebu i sa tim u vezi donelo određene zaključke. Iza toga slede nove inicijative za osnivanje veterinarske visoke škole, i to od strane Skupštine lekara Hrvatske i Slavonije (1850. godine), magistrata grada Zagreba i pojedinih hrvatskih županija 1856. godine, a zatim i Hrvatskog sabora 1861. i 1869. godine. Nekoliko godina kasnije, u Zagrebu se osniva Sveučilište (1874. godine, koje se sastojalo od tri fakulteta: Teološkog, Filozofskog i Pravnog). Tada nije odobreno osnivanje Medicinskog fakulteta, mada je ono traženo i obrazloženo realnim potrebama za takvom visokoškolskom ustanovom.

Razmišljanja i nastojanja da se osnuje Veterinarski fakultet idu zatim u smeru njegovog vezivanja za Medicinski fakultet, odnosno Poljoprivredno-šumarski fakultet. Međutim, krajem XIX i početkom XX veka, u svesti tadašnjih veterinarara bila je jasno definisana zamisao da veterinarsko obrazovanje može da napreduje samo ako bude samostalno, i ako kao takvo bude negovalo veze sa medicinom i po-

ljoprivredom. Odlučnost da istraju u svojim idejama i namerama veterinari toga vremena iskazivali su u Veterinarskom vijesniku (broj 1 iz 1906. godine i brojevi 2 i 3 iz 1914. godine), kao i u zagrebačkim dnevnim listovima 1918. i 1919. godine. Svakako je najjači uticaj na odluku o osnivanju Veterinarskog fakulteta imala Zemaljska veterinarska zaklada (fondacija) Hrvatske i Slavonije, osnovana 1888. godine. Jedan od njenih osnovnih zadataka je bio osnivanje Veterinarskog fakulteta. Uporedo sa njenom aktivnošću, Hrvatsko-slavonsko veterinarsko društvo radilo je na istom zadatku. Ono je Vladi Narodnog vijeća u Zagrebu podnelo predlog o osnivanju Visoke veterinarske škole u Zagrebu, što je ova i prihvatila. Administrativni koraci koji su iza toga sledili doveli su do donošenja Zakona o osnivanju Visoke veterinarske škole (1919. godine), koji je potpisao prestolonaslednik, Njegovo kraljevsko visočanstvo Aleksandar Karađorđević. Visoka veterinarska škola je 1924. godine preimenovana u Veterinarski fakultet. Osnivanje Visoke veterinarske škole u Zagrebu bilo je iznenađenje za Udruženje veterinarskih lekara Srbije, budući da je to bila glavna i ozbiljna prepreka otvaranja takve visoke veterinarske škole u Beogradu, što je bila jedna od ideja sa sastanka Udruženja na Solunskom frontu (Vodena, Grčka) 31. maja i 1. juna 1918. godine.

Novoosnovani Veterinarski fakultet u Zagrebu se od početka rada suočavao sa raznim poteškoćama. One su prevashodno bile vezane za nedostatak prostora za rad sa studentima, nedostatak laboratorija i opreme za laboratorije, kao i kabineta za nastavnike i saradnike. Uslovi u Potkivačkoj školi, u kojoj je po osnivanju bio stacioniran Fakultet, nisu bili prostorno zadovoljavajući, a sredstva za izgradnju novih, potrebnih prostorija za Fakultet nisu bila ni dovoljna, ni pravovremena da bi se omogućila realizacija planiranih projekata izgradnje. Fakultet se suočavao i sa nedostatkom kadrova za pojedine predmete. Tako je trebalo skoro 10 godina da se izabere nastavnik za oblast higijene namirnica. Ovo nastavničko mesto pre toga su odbili dr h.c. Antonije Vuković, a zatim i dr Tihomir Savić (kasnije profesori Veterinarskog fakulteta u Beogradu). Pored toga, bilo je i mišljenja u sekcijama po banovinama i uticajnijih ličnosti u veterinarskoj službi, da bi Veterinarski fakultet iz Zagreba trebalo preseliti u

Beograd. Ta zamisao o preseljenju, iz brojnih razloga, pa i političkih, bila je teško izvodljiva. Otuda se sve više govorilo o potrebi realizacije ideje Udruženja veterinarskih lekara Srbije sa sastanka u Vodeni (Grčka), gde se govorilo o organizaciji Veterinarske službe u Srbiji posle rata, pa i o potrebama obrazovanja, odnosno osnivanja veterinarskog fakulteta u Srbiji. Ovu ideju nisu podržavali ni Veterinarski fakultet u Zagrebu, kao ni Jugoslovensko veterinarsko udruženje, na čelu sa njegovim predsednikom. To je najčešće obrazlagano time da prvo treba obezbediti sredstva za izgradnju zgrade Fakulteta u Zagrebu, te za njegovo opremanje i kadrovska jačanje (tridesetih godina prošlog veka je bilo predmeta na kojima nije uopšte bilo asistenata).

Brojne oprečne polemike između zagovornika osnivanja Veterinarskog fakulteta u Beogradu i protivnika ove ideje vođene su više godina. Polemike su uglavnom bile vezane za potreban broj veterinara. Zagovornici ideje o osnivanju Veterinarskog fakulteta u Beogradu su tvrdili da u Kraljevini Jugoslaviji nema dovoljno veterinara, naročito u istočnom delu zemlje (Vardarska, Moravska, Drinska i Zetska banovina) pa i u Vrbaskoj banovini, i da bi se taj nedostatak kadrova ne samo rešio osnivanjem Veterinarskog fakulteta u Beogradu, već da bi se iz tih krajeva obrazovali kadrovi koji bi se u njih rado vraćali. Ovi kadrovi bi u mnogo većoj meri doprineli unapređenju stočarske proizvodnje u delovima zemlje iz kojih potiču utoliko što pripadaju toj sredini i znaju njene mogućnosti i potrebe (ekonomske, kulturne), za razliku od veterinara koji iz drugih delova zemlje dolaze da rade u istočne krajeve Jugoslavije. Oni te krajeve ne poznaju, obavljaju uglavnom obavezne programe zaštite životinja, ne ostaju duže vreme u jednom mestu (premeštaji su bili vrlo česti u Kraljevini Jugoslaviji), a neretko boravak u istočnim delovima Jugoslavije, osim ako iz nje ne potiču, doživljavaju kao kaznu.

Polemike između pristalica i protivnika zamisli o osnivanju Veterinarskog fakulteta u Beogradu naročito su intenzivirane od 1934. godine. To se može zaključiti iz zapisnika sa sednica i godišnjih zbornica Jugoslovenskog veterinarskog udruženja, zapisnika sa sednica banovinskih sekcija (Beogradske, Dunavske, Savske, Vrbaske), te iz rezolucija Saveta Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, kao i Udruženja studenata Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, koji su

Prof. dr Petar Trumić

bili protiv osnivanja Veterinarskog fakulteta u Beogradu. Tekstovi sa sastanaka ovih udruženja ponekad su imali političku i nacionalnu konotaciju. Jedan od najvećih zagovornika osnivanja Veterinarskog fakulteta u Beogradu bio je dr Ljubomir Mladenović iz Beogradske sekcije, načelnik Veterinarskog odeljenja Ministarstva poljoprivrede i učesnik na sastanku Udruženja veterinarskih lekara Srbije na Solunskom frontu, čiji je predlog o potrebi osnivanja Veterinarskog fakulteta u Beogradu prihvaćen na tom sastanku. U ostalim banovinskim sekcijama, najuticajniji zagovornici ideje o osnivanju fakulteta u Beogradu bili su članovi Vrbaske sekcije; trojica njenih članova (P. Trumić, N. Varenika, T. Savić) će biti i među prvim profesorima na novoosnovanom Veterinarskom fakultetu u Beogradu.

Polemike o potrebi osnivanja još jednog veterinarskog fakulteta u Kraljevini Jugoslaviji razrešene su kada je Ministarstvo prosvete Kraljevine Jugoslavije 20. jula 1936. godine donelo Uredbu broj 3028, koja je 14. avgusta 1936. godine objavljena u Službenim novinama broj 186, kojom je osnovan Vete-

rinarski fakultet u Beogradu, a koja se istovremeno odnosila i na Veterinarski fakultet u Zagrebu. Tom Uredbom je definisan broj katedri, zavoda (instituta) i seminara, kao i nastavni planovi i režimi studija. Broj obaveznih predmeta na oba fakulteta bio je 38, neobaveznih 11, a studije su trajale pet godina (10 semestara). Polemike, međutim, nisu prestale ni kada je doneta Uredba o osnivanju Veterinarskog fakulteta u Beogradu i Zagrebu, pa se išlo čak i do zahteva da se ova Uredba poništi. Ti zahtevi su pravdani već navedenim razlozima, ali i činjenicom da nijedan od trojice prvih članova (1936–1937. godine) Saveta Veterinarskog fakulteta u Beogradu (prof. dr Živojin Đorđević – dekan, prof. dr Rihard Burijan – prodekan i prof. dr Milan Vlajinac – delovođa) nije bio veterinar. Prof. dr Živojin Đorđević (zoolog), profesor Filozofskog fakulteta u Beogradu (akademik od 1922. godine), bio je jedan od osnivača Poljoprivrednog fakulteta u Beogradu (1919. godine) i Medicinskog fakulteta u Beogradu (1919. godine). Prof. dr Rihard Burijan, lekar, profesor fiziologije na medicinskim fakultetima u Lajpcigu, Insbrodu, Hannoveru i na Veterinarskom fakultetu u Beču, bio je od 1920. godine prvi profesor fiziologije na novooosnovanom Medicinskom fakultetu u Beogradu. Prof. dr Milan Vlajinac je bio profesor Poljoprivrednog fakulteta u Beogradu, enciklopedista i, nažalost, jedan od zaboravljenih umova Srbije.

Drugi Savet Veterinarskog fakulteta u Beogradu (1937–1938. godine) činili su prof. dr Rihard Burijan (dekan), Stanoje Nedeljković (prodekan, profesor Poljoprivrednog fakulteta u Beogradu) i prof. dr Aleksandar Kostić (čuveni profesor histologije Medicinskog fakulteta u Beogradu). Treći Savet (1938–1939. godine) činili su prof. dr Dobroslav Todorović (dekan), Stanoje Nedeljković (prodekan, profesor Poljoprivrednog fakulteta u Beogradu) i prof. dr Aleksandar Kostić. Prof. dr Dobroslav Todorović, dopisni član SANU, bio je priznati svetski naučni radnik iz oblasti opšteg ratarstva i agroekologije. U četvrtom Savetu Veterinarskog fakulteta u Beogradu (istih godina, 1938–1939. godine) bili su prof. dr Mile Rajčević (dekan), prof. dr Ilija Đuričić (prodekan) i prof. dr h.c. Antonije Vuković. U ovom Savetu nalazimo dva veterinara. Prof. dr Mile Rajčević je došao u Beograd sa Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, na kojem je bio jedan od osnivača i u jed-

nom mandatu i dekan fakulteta, a prof. dr h.c. Antonije Vuković je bio prvi izabrani redovni profesor Veterinarskog fakulteta u Beogradu (enciklopedista, poliglota i svetski priznat naučnik u polju veterinarske medicine). Nema sumnje da su članovi sva četiri prva Saveta, kao i dekani Veterinarskog fakulteta u Beogradu, pored zapažene naučne i nastavničke karijere, imali i vrlo velike organizacione sposobnosti, biliiskusni univerzitetski profesori (svi su pre toga bili dekani drugih fakulteta, neki čak i više puta) i da je njihov izbor za članove Saveta, odnosno dekane, bio u tom momentu najbolje moguće rešenje.

Svečani skup povodom osnivanja Veterinarskog fakulteta u Beogradu (26. oktobra 1936. godine) održan je u prostorijama Fiziološkog i histološkog instituta Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Dekan Fakulteta, prof. dr Živojin Đorđević, je na otvaranju Veterinarskog fakulteta rekao da je na taj način ispunjena višegodišnja želja da jugoistočni krajevi Kraljevine Jugoslavije dobiju Veterinarski fakultet.

Od osnivanja Veterinarskog fakulteta u Beogradu pa do početka rata, Fakultet je imao nastavničke (izabrane, honorarne) za sve nastavne predmete. Ukupno je bilo zaposleno 27 nastavnika (dr h.c. Antonije Vuković, dr Branko Vlatković, dr Vladeta Simić, dr Ilija Đuričić, dr Aleksandar Sabovljević, dr Vojislav Ristić, dr Čedomir Simić, dr Franjo Mlinac, dr Sava Ulmanski, dr Petar Trumić, dr Milivoje Čoporda, dr Milan Jocković, dr Mile Rajčević, dr Jovan Dimić, dr Đuro Filipović, dr Dragutin Ercegovac, dr Borivoje Milojević, dr Siniša Stanković, dr Dragoljub K. Jovanović, dr Petar Matavulj, dr Jovan Markov, dr Siniša Bogdanović, dr Stevan Jakovljević, dr Božidar Stojaković, dr Svetislav Valenta, dr Radmilo Vučić, dr Petar Đurić) i 13 asistenata, izabranih ili honorarnih (Vasilija Moskovljević, dr Božidar Nikolić, dr Milo Bošković, Lav Rajevski, Emanuil Lapčević, Uroš Bratanović, dr Mirko Stanić, Nikola Mičić, Živojin Simić, Vera Živković, Kiril Martino, Simeon Pribičević, dr Milutin Zečević). Predlog da se dr Ljubomir Mladenović izabere za nastavnika za predmet Anatomija tri puta nije potvrđen u Ministarstvu prosvete, a kako je dr Mladenović u međuvremenu i penzionisan, nije bilo mogućnosti da se ovaj najveći zagovornik osnivanja Veterinarskog fakulteta u Beogradu izabere za nastavnika.

Prva briga novoosnovanog Veterinarskog fakulteta su bili kadrovi, a zatim obezbeđenje osnovnih uslova, odnosno izgradnja objekata za održavanje nastave i naučni rad. Prvih godina, nastava je najvećim delom održavana u prostorijama Medicinskog fakulteta, te Sokolskog doma u Birčaninovoj 19, na Pravnom fakultetu, Kolarčevom univerzitetu i u nekim privremenim objektima (barakama). Izgradnja centralne zgrade Fakulteta počela je 1939. godine, na mestu gde se Fakultet i danas nalazi, a završena je 1948. godine. Pored centralne zgrade, izgrađene su i adaptirane i zgrade za kliničke predmete (Zarazne bolesti, Hirurgija, Porodiljstvo, Rendgenologija, Interna I i II).

Nastava na Fakultetu je prekinuta sa početkom rata, ali je svim studentima iz upisanog parnog semestra taj semestar bio priznat. Apsolventima je bilo dozvoljeno da polažu ispite i završe studije, tako da su februara 1942. godine studije završila prva četiri kandidata iz prve generacije studenata (M. Jovanović, Đ. Sofrenović, V. Jovanović, Lj. Milin). Iste godine di-

plomiralo je još 25 studenata. Studije je 1940. godine završilo i pet studenata koji su na Veterinarski fakultet u Beogradu došli sa drugih veterinarskih fakulteta. U toku 1943. godine, diplomirala su još četiri studenata. Prve dve doktorske disertacije odbranjene su 1940. godine (M. Seferović i L. Tomić), a do 1943. odbranjeno je još šest doktorskih disertacija (O. Jastšenski, U. Bratanović, E. Lapčević, M. Pejanović, Ž. Milosavljević i S. Zeljković). Fakultet je u toku rata bio deo Medicinskog fakulteta u Beogradu, kao Veterinarski odsek, a starešina odseka bio je prof. dr Petar Đurić, profesor fiziologije na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu, koji je 1941. godine izbegao u Beograd.

Posle oslobođenja, 1945. godine, Fakultet je nastavio sa radom. Prikaz rada Fakulteta u posleratnom periodu, sve do osamdesetogodišnjice od njegovog osnivanja, dat je detaljnije u prikazu aktivnosti katedri i drugih tela i organa Fakulteta. ■

Prof. dr Milan Ž. Baltić

FINANSIJSKI SU NESEBIČNO POMOGLI ŠTAMPANJE OVE MONOGRAFIJE,
NA ČEMU SMO IM NEIZMERNO ZAHVALNI:

* * *

INSTITUT ZA HIGIJENU I TEHNOLOGIJU MESA, Beograd

* * *

NAUČNI INSTITUT ZA VETERINARSTVO SRBIJE, Beograd

* * *

VETERINARSKO SPECIJALISTIČKI INSTITUT „ŠABAC“, Šabac

* * *

VETERINARSKO SPECIJALISTIČKI INSTITUT „NIŠ“, Niš

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

378.6:636.09(497.11)“1936/2016”

MONOGRAFIJA Fakulteta veterinarske medicine
Univerziteta u Beogradu : 1936.-2016. / [urednici Miodrag
Lazarević, Milan Baltić ; fotografi Milica Mijačević
Carević, Ivan Miljojković, Marko Živković ; prevod
na engleski jezik Olivera Valčić, Dušica Čavdarević].
- Beograd : Fakultet veterinarske medicine, Centar za
izdavačku delatnost i promet učila, 2016 (Beograd :
Naučna KMD). - 321 str. : ilustr. ; 30 cm

Deo teksta uporedo na srp. i engl. jeziku. - Tiraž 500. -
Str. 5-6: Reč urednika ; From the Editor / Milan Ž. Baltić,
Miodrag I. Lazarević.

ISBN 978-86-80446-04-2

1. Факултет ветеринарске медицине (Београд)
а) Факултет ветеринарске медицине (Београд) -
1936-2016

COBISS.SR-ID 227274252